

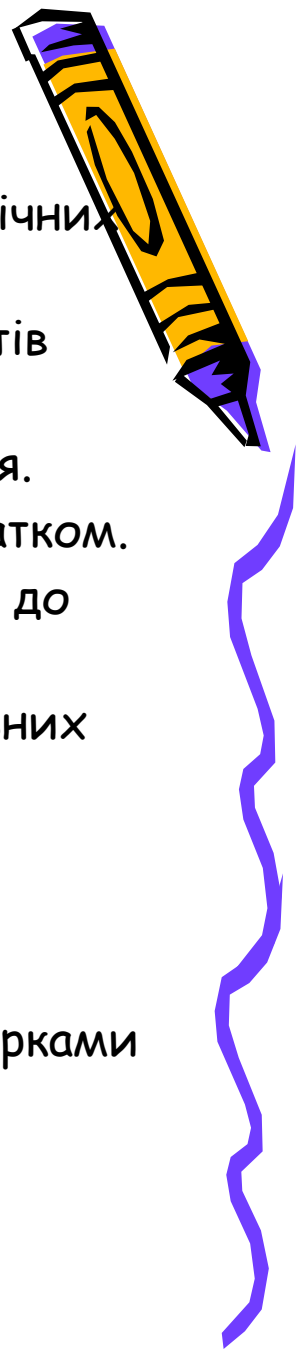

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Основна мета:

- наближення законодавства України, в частині оподаткування акцизами, до норм і стандартів ЄС;
  - забезпечення ефективного застосовування податкового законодавства як платниками податку, так і контролюючими органами.
-

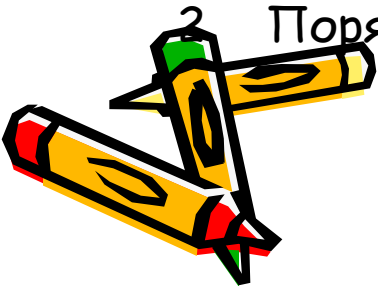
План лекційного заняття

1. Економічна сутність акцизного податку як форми специфічних акцизів.
2. Визначення платників акцизного податку та перелік об'єктів оподаткування акцизним податком.
3. Види ставок акцизного податку та порядок їх застосування.
4. Податкові пільги в системі оподаткування акцизним податком.
5. Строки сплати та порядок зарахування акцизного податку до бюджету.
6. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв.

Самостійна робота:

1. Контроль за сплатою акцизного податку за допомогою маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів марками акцизного податку.
2. Порядок створення та функціонування акцизних складів.

ВИДИ НЕПРЯМИХ ПОДАТКІВ

Акцизи – податки на предмети масового споживання, що виробляються і реалізуються в межах країни, та призначені для внутрішнього споживання товари іноземного виробництва

Митні податки – податки, які стягуються при перетині митного кордону певної країни

Універсальні акцизи

Специфічні акцизи

Ввізне мито

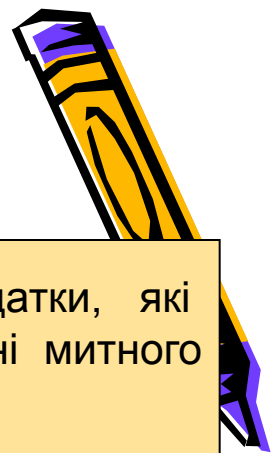
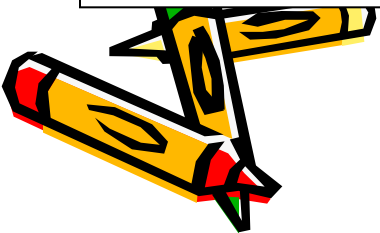
Вивізне мито

Податок з продажу

Акцизний податок

Податок з обороту

Податок на додану вартість

В сучасних наукових дослідженнях визначають, що **товари, оподатковувані акцизним податком (підакцизні)**, володіють однією або декількома із наступних характеристик:

- їх виробництво та реалізація знаходяться під контролем держави, тобто ці товари (продукція) являють особливий інтерес для держави;
- вони характеризуються нееластичністю попиту за ціною;
- еластичність попиту щодо рівня доходу для цих товарів більше одиниці, тобто ці товари (продукція) відносяться до категорії предметів розкоші;
- їх споживання не приносить користі або з високою ймовірністю викликають негативні зовнішні ефекти.

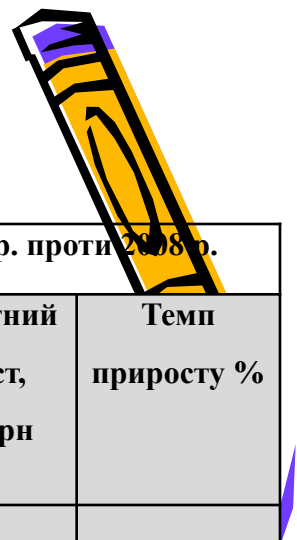
СПЕЦИФІЧНИЙ АКЦИЗ - це податок переважно на соціально шкідливі та монополізовані товари, який концентрує грошові ресурси з метою нейтралізації негативних наслідків від споживання, а також забезпечує стягнення частини надприбутків, отриманих монополізованими структурами.

Необхідність його справляння обґрунтовується наступними причинами:

- **збільшення доходів бюджету** при незначному податковому навантаженні та невеликих адміністративних затратах.
- **обмеження негативних зовнішніх ефектів** від споживання підакцизних товарів, зокрема таких, як тютюнові вироби та алкогольні напої, енергетичні продукти, автотранспортні засоби.
- **забезпечення справедливості оподаткування по вертикалі.** Акцизи можуть сприяти підвищенню ступеня справедливості оподаткування внаслідок того, що споживачами деяких видів підакцизних товарів (бензин, предмети розкоші) є передусім громадяни з високими та середніми доходами.

Аналіз надходжень акцизного податку до Зведеного бюджету протягом 2008-2014 рр.

Джерело: побудовано і розраховано за даними Міністерства фінансів України

Показники	Рік							2014 р. проти 2008 р.	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту %
Доходи бюджету, млрд. грн.	297,9	273	314,5	398,6	465,4	442,8	456,1	158,2	53,1
Всього мобілізовано акцизного податку, млрд. грн.	12,8	21,6	28,3	33,9	38,5	36,7	45,1	32,3	252,3
% до загальних доходів бюджету	4,3	7,9	9,0	8,5	8,3	8,3	9,9	x	x
Мобілізовано акцизного податку із вироблених в Україні товарів, млрд. грн.	10,2	17,9	23,7	26,1	28,7	27,7	28,2	18	176,5
% до загальних доходів бюджету	3,4	6,6	7,5	6,5	6,2	6,3	6,2	x	x
Мобілізовано акцизного податку із ввезених на територію України товарів, млрд. грн.	2,6	3,7	4,6	7,8	9,8	8,9	16,9	14,3	550,0
% до загальних доходів бюджету	0,9	1,4	1,5	2,0	2,1	2,0	3,7	x	x

Становлення специфічного акцизу в незалежній Україні

Акцизний збір було запроваджено **Законом України «Про акцизний збір»** від 18 грудня 1991 р., який надалі було замінено **Декретом Кабінету Міністрів України «Про акцизний збір»**.

Крім того, оподаткування підакцизних товарів акцизним збором здійснювалося на підставі **Закону України «Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби»** від 15 вересня 1995 року №329/95-ВР, якими визначалися основні положення оподаткування акцизним збором алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

На той час також діяв перелік законів України, що встановлювали ставки платежу:

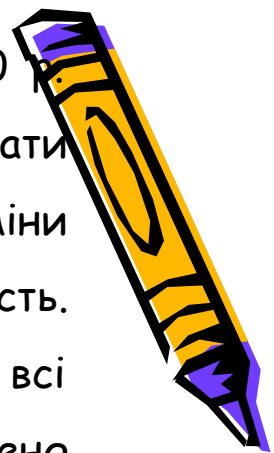
- від 7 травня 1996 року №178/96-ВР «Про ставки акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої»;
- від 6 лютого 1996 року №30/96-ВР «Про ставки акцизного збору на тютюнові вироби»;
- від 24 травня 1996 року №216/96-ВР «Про ставки акцизного збору на транспортні засоби»;
- від 11 липня 1996 року №313/96-ВР «Про ставки акцизного збору та ввізного мита на деякі товари (продукцію)».

З прийняттям Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 №2755-VI законодавчі акти, які визначали порядок обчислення і сплати акцизного збору, коло платників, ставки акцизного збору, терміни сплати та пільги в оподаткуванні, втратили чинність.

У VI розділі «Акцизний податок» ПКУ України передбачено всі діючі норми щодо оподаткування підакцизної продукції, встановлено ставки акцизного податку та визначено особливості оподаткування.

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК - це непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції)

Закон України від 28 грудня 2014 року №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи»

ПОДАТКОВА РЕФОРМА 2015 Р. В ЧАСТИНІ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

ТРАНСФОРМУЮТЬСЯ

Акцизний податок

Екологічний податок (з палива)

Податок за першу реєстрацію транспортного засобу

Збір на тепло та електроенергію

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

**спирт етиловий та інші спиртові
дистиляти, алкогольні напої, пиво**

**тютюнові вироби, тютюн та
промислові замітники тютюну**

ПІДАКЦИЗНІ ТОВАРИ

**нафтопродукти,
скраплений газ,
речовини, що
використовуються як
компоненти моторних
палив, паливо моторне
альтернативне**

**електрична
енергія
(з 1 січня 2015 р.)**

**автомобілі легкові, кузови до
них, причеи та напівпричеи,
мотоцикли, транспортні
засоби, призначені для
перевезення 10 осіб і більше,
транспортні засоби для
перевезення вантажів**

ПЛАТНИКИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ - є специфічною категорією, яка використовується для визначення сукупності суб'єктів господарювання та фізичних осіб, на яких положеннями Податкового кодексу покладено обов'язок сплати акцизного податку

особи, які виробляють підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини

особи - суб'єкти господарювання, які ввозять підакцизні товари (продукцію) на митну територію України

фізичні особи (резиденти чи не резиденти), які ввозять підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, які кількісно перевищують величину, визначену митним законодавством України

особи, які здійснюють операції з конфіскованими, безхазяйними підакцизними товарами, такими, які за правом успадкування чи на інших підставах переходять у власність держави

особи, які реалізують або передають іншим особам для подальшого використання підакцизні товари (продукцію), що були ввезені на митну територію України без сплати акцизного податку на умовах, визначених для операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування

особи, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування, у разі порушення таких вимог

особи за умови допущення нецільового використання підакцизних товарів (продукції), на які встановлено ставку податку 0 гривень за 1 літр стовідсоткового спирту

особи за умови порушення цільового використання підакцизних товарів при здійсненні операцій, які не підлягають або звільнені від оподаткування

замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) з давальницької сировини, сплачують акцизний податок виробнику

ПЛАТНИКИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Особа - суб'єкт господарювання роздрібною торгівлю, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів

Оптовий постачальник електричної енергії

Виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її поза оптовим ринком електричної енергії

Особа - власник ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок

Примітка! Реєстрація у контролюючих органах як платника податку суб'єкта господарювання, що здійснює діяльність з виробництва та/або імпорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів, яка підлягає ліцензуванню, здійснюється на підставі відомостей щодо видачі такому суб'єкту відповідної ліцензії.

Органи ліцензування, що уповноважені видавати ліцензії на зазначені види діяльності, зобов'язані надати контролюючому органу за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб - підприємців інформацію про видані, переоформлені, призупинені або анульовані ліцензії у п'ятиденний строк з дня здійснення таких дій.

Відповідно до Постанови КМУ «Про затвердження переліку органів ліцензування» від 14.11.2000 р. №1698 в системі адміністрування акцизного податку до органів ліцензування належать:

- Департамент контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів ДФС України у частині ліцензування спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України - ліцензування імпорту спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг - ліцензування підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії.

ПОДАТОК НА АКЦИЗ

Алкоголь

Тютюн

Нафтопродукти

Встановлений органами місцевого самоврядування,
але **не > 5 %** від реалізації

Закон України від 28 грудня 2014 року №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи»

Закріплення **АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ З РЕАЛІЗАЦІЇ СУБ'ЕКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ** підакцизних товарів (алкогольних напоїв, тютюнових виробів, нафтопродуктів) за бюджетами міст, селищ, сіл та об'єднаних територіальних громад.

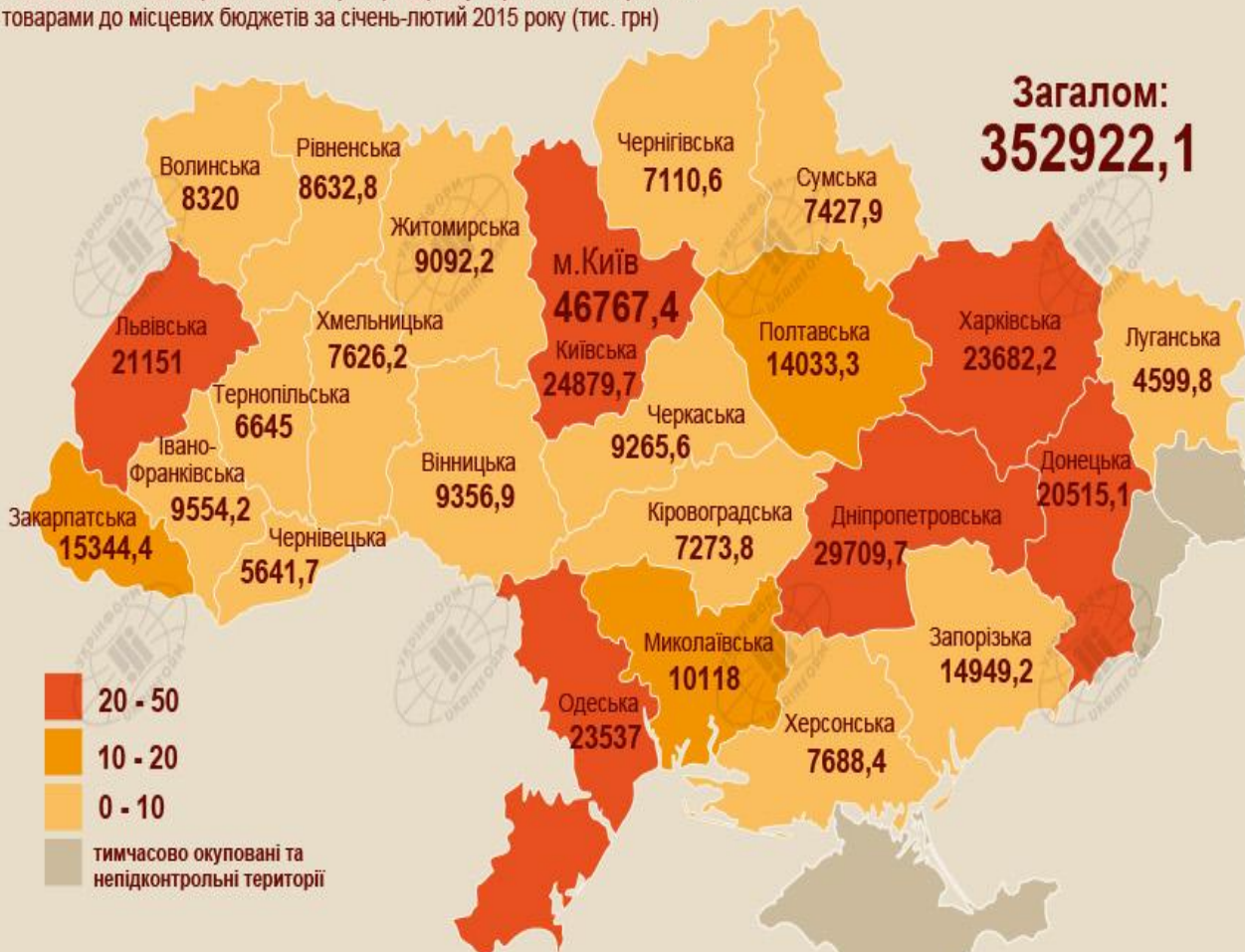
Органи місцевого самоврядування самостійно встановлюють ставки акцизу на цю категорію товарів у межах **5% від мінімальної ставки**. Зрозуміло, що такі заходи сприятимуть певного здоров'я

Акцизний податок на роздріб: перші результати

З 1 січня 2015 року відповідно до закону України від 28 грудня 2014 року №71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" запроваджено акцизний податок з роздрібною продажу підакцизних товарів

Надходження від акцизного податку на роздрібну торгівлю підакцизними товарами до місцевих бюджетів за січень-лютий 2015 року (тис. грн)

ПІДАКЦИЗНІ ТОВАРИ

пиво

алкогольні напої

тютюнові вироби

тютюн та промислові замітники тютюну

бензин

дизельне паливо

моторне паливо

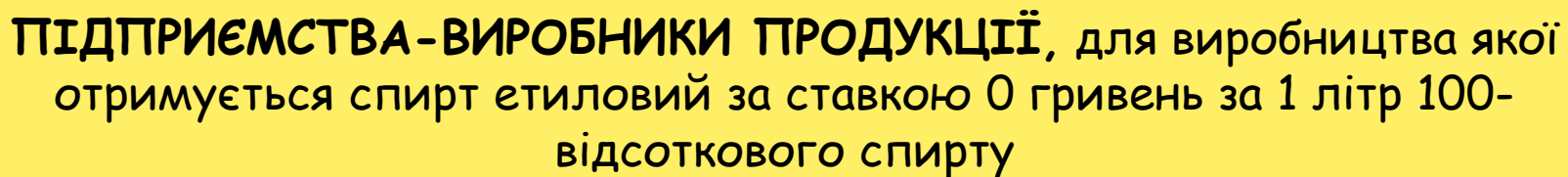
скраплений газ

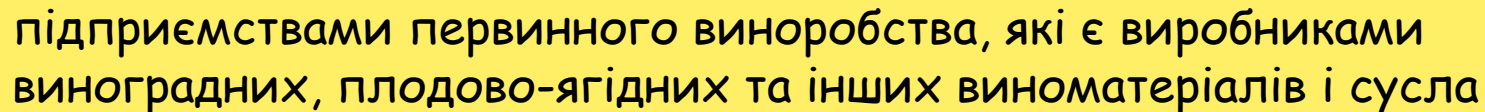
біопаливо

Дані: Державне казначейство України

ПІДПРИЄМСТВА-ВИРОБНИКИ ПРОДУКЦІЇ, для виробництва якої отримується спирт етиловий за ставкою 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту

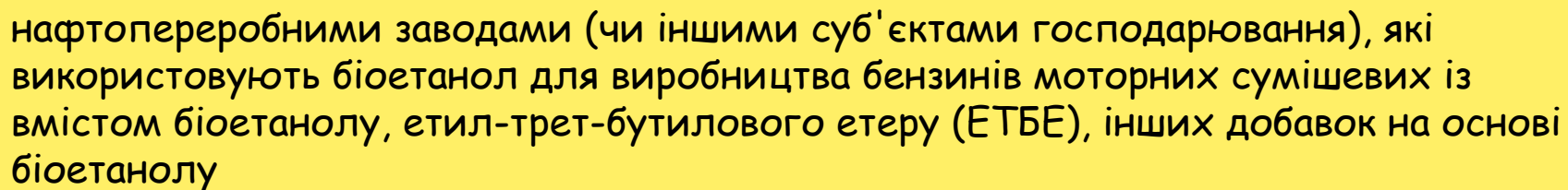
підприємствами первинного виноробства, які є виробниками виноградних, плодово-ягідних та інших виноматеріалів і сусла

виробниками лікарських засобів

виробниками продуктів органічного синтезу

нафтопереробними заводами (чи іншими суб'єктами господарювання), які використовують біоетанол для виробництва бензинів моторних сумішевих із вмістом біоетанолу, етил-трет-бутилового етеру (ЕТБЕ), інших добавок на основі біоетанолу

виробниками біопалива

ОБ'ЄКТИ ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

операції з реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)

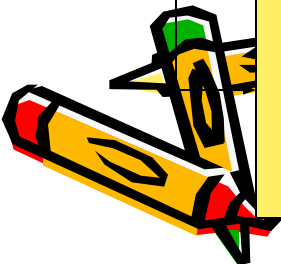
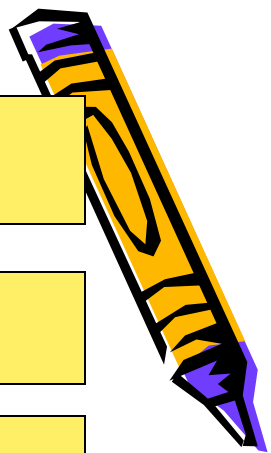
операції з реалізації (передачі) підакцизних товарів (продукції) з метою власного споживання, промислової переробки, здійснення внесків до статутного капіталу, а також своїм працівникам

операції з ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України

операції з реалізації конфіскованих та інших товарів, які перейшли у власність держави

операції з реалізації або передачі підакцизних товарів (продукції), які були звільнені від сплати податку

обсяги та вартість втрачених підакцизних товарів (продукції) понад встановлені нормативи, які затверджені центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України

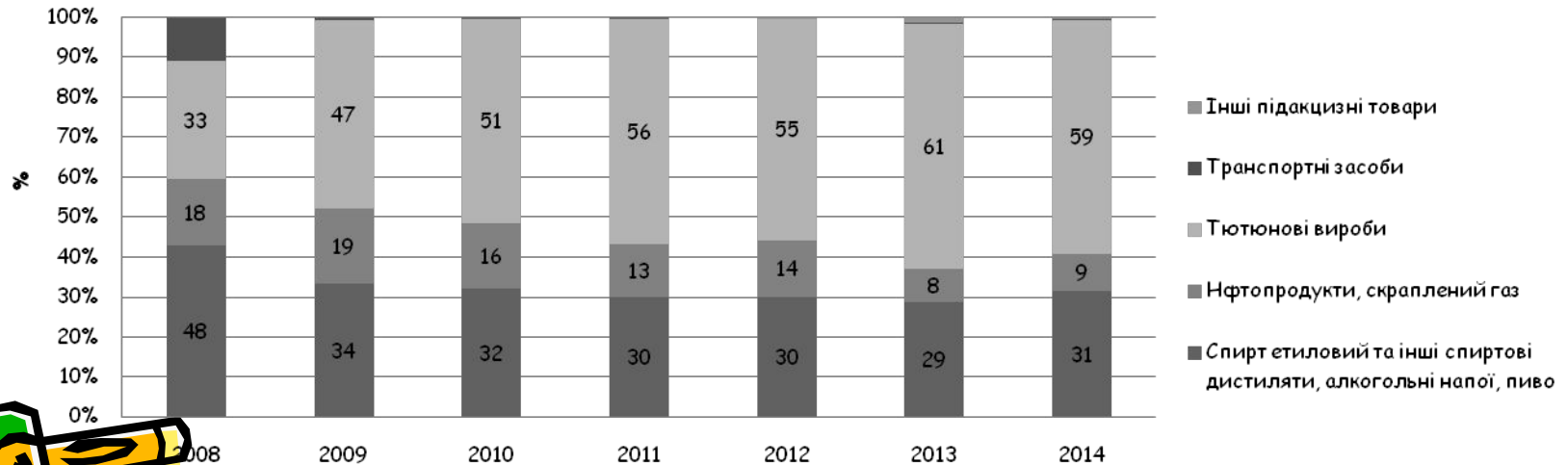

ОБ'ЄКТИ ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів

оптового постачання електричної енергії;

переобладнання ввезеного на митну територію України транспортного засобу у підакцизний легковий автомобіль

Структура надходжень акцизного податку з вітчизняних товарів (продукції) до Зведеного бюджету України за 2004-2014 рр.

Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню

вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України

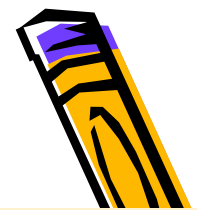
ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів (продукції), у яких виявлено недоліки, що перешкоджають реалізації цих товарів на митній території країни імпортера, для їх повернення експортеру

БАЗОЮ ПОДАТКОМ Є:

ОПОДАТКУВАННЯ

АКЦИЗНИМ

- 1) у разі обчислення акцизного податку із застосуванням *адвалорних (відсоткових) ставок* :
  - вартість реалізованого товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником МРЦ без ПДВ та з урахуванням акцизного податку;
  - вартість товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, за встановленими імпортером МРЦ на товари (продукцію), які він імпортує, без ПДВ та з урахуванням акцизного податку;
  - вартість реалізованої електричної енергії без ПДВ;
  - вартість (з ПДВ) підакцизних товарів, що реалізовані суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю;
  - митна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України, визначається відповідно до Митного кодексу України.
- 2) у разі обчислення акцизного податку із застосуванням *специфічних ставок з вироблених на митній території України або ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)* - є їх величина, визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках;
- 3) у разі обчислення акцизного податку із застосуванням *одночасно адвалорних та специфічних ставок* акцизного податку - є база, визначена відповідно до адвалерних та специфічних ставок;

ВИДИ СТАВОК АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Адвалорні ставки

Встановлюють у відсотках до вартості товару

Застосовуються до підакцизних товарів (продукції) таких як: електроенергія; алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти при роздрібній реалізації

Специфічні ставки

Встановлюють у грошовому виразі на одиницю товару, представлену у фізичних одиницях виміру (кг, л, см³, штуки)

Застосовуються до підакцизних товарів (продукції) таких як: спирт етиловий, алкогольні напої, пиво; нафтопродукти, скраплений газ; транспортні засоби

Адвалорні та специфічні одночасно (змішана)

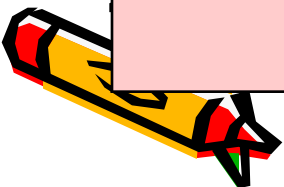
Встановлюють одночасно за ставками у відсотках до вартості товару та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції)

Застосовуються до тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну

Порядок застосування специфічних ставок та розрахунок податкового зобов'язання з акцизного податку в Україні

Вид ставки	Група підакцизної продукції до якої застосовується відповідна ставка	Формула розрахунку	Умовні позначення
Специфічна ставка встановлена у гривнях	Спирт, алкогольні напої, пиво, тютюн, тютюнова сировина, сигари	$a_1 = C_{\text{тв1}} \times K$	<p>a_1 – сума акцизного податку, обчислена за ставками у гривнях;</p> <p>$C_{\text{тв1}}$ – ставка акцизного податку у гривнях з одиниці реалізованого товару (продукції);</p> <p>K – кількість товару, визначена у фізичних одиницях виміру, визначених відповідним законом;</p>
Специфічна ставка встановлена у євро	Нафтопродукти, скраплений газ, автомобілі легкові, кузови до них, причепи та напівпричепи, мотоцикли	$a_2 = C_{\text{тв2}} \times K \times \text{€}$	<p>a_2 – сума акцизного податку, обчислена за ставками у євро;</p> <p>$C_{\text{тв2}}$ – ставка акцизного податку у євро з одиниці реалізованого товару (продукції);</p> <p>€ – курс гривні до євро на перший день відповідного кварталу</p>

Порядок застосування адвалорних ставок та розрахунків податкового зобов'язання з акцизного податку в Україні

Вид ставки	Група підакцизної продукції	Формула розрахунку	Умовні позначення
Адвалорна ставка встановлена у відсотках	Електрична енергія	$a_4 = C_{\%} \times (B - \text{ПДВ})$	a_4 – сума акцизного податку, обчислена за адвалорною ставкою; $C_{\%}$ – ставка акцизного податку у відсотках; В - вартість відпущеної електричної енергії; ПДВ – податок на додану вартість
Адвалорна ставка встановлена у відсотках з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти та інше паливо	$a_5 = (100 + \text{ПДВ}) \times C_{\%} / 100$	a_5 – сума акцизного податку, обчислена за адвалорною ставкою; $C_{\%}$ – ставка акцизного податку у відсотках; В - вартість (з ПДВ) підакцизних товарів, що реалізовані суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю; ПДВ – податок на додану вартість

Порядок застосування змішаної ставки та розрахунок податкового зобов'язання з акцизного податку в Україні

Вид ставки	Група підакцизної продукції	Формула розрахунку	Умовні позначення
<p>Змішана ставка встановлена одночасно у відсотках до обороту з реалізації та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції)</p>	<p>Сигарети</p>	$a_6 = C_{\text{ТВ}} \times K + C_{\%} \times (\text{МРЦ} - \text{ПДВ}) \times K,$	<p>a_6 – сума акцизного податку, обчислена за змішаною ставкою; $C_{\text{ТВ}}$ – ставка акцизного податку у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції); $C_{\%}$ – ставка акцизного податку у відсотках до обороту з реалізації; МРЦ – максимальна роздрібна ціна за кожним видом товару (продукції); ПДВ – сума податку на додану вартість у складі максимальної роздрібною ціни; K – кількість товару в одиницях виміру, на які встановлено максимальну роздрібну ціну</p>

При визначенні податкового зобов'язання на сигарети одного найменування сума акцизного податку, обчислена за змішаною ставкою, не повинна бути меншою **мінімального акцизного податкового зобов'язання** розмір якого встановлено пп.3 п.3 ст.215 ПКУ (станом на 01.10.2015 р. цей розмір становить 304,11 грн. за 1000 шт.)

Оподаткування тютюнових виробів в **країнах ЄС** має свої особливості. Саме країни даного регіону вважаються світовим лідером зі зростання податків на тютюнові вироби. У країнах-членах ЄС податкова політика визначається законодавчими ініціативами ЄС. Останньою із таких є **Директива Ради ЄС 2011/64 від 21.06.2011 року**, яка встановлює для країн ЄС наступні ставки акцизу:

- мінімальний акцизний податок в розмірі **60% від роздрібної ціни сигарет** (для деяких країн до 2018 р. - 57%);
- мінімальне акцизне зобов'язання в розмірі **90 євро на 1000 сигарет незалежно від їх роздрібної ціни** (для деяких країн 64 євро до 2018 р.).

Примітка!

Угода про асоціацію між Україною та ЄС (Ст.352) передбачає співробітництво у боротьбі з контрабандою підакцизних товарів, яке, зокрема, включає «поступове наближення акцизних ставок на тютюнові вироби». **Акцизна політика ЄС передбачає систематичне підвищення ставок акцизу для скорочення споживання тютюнових виробів.**

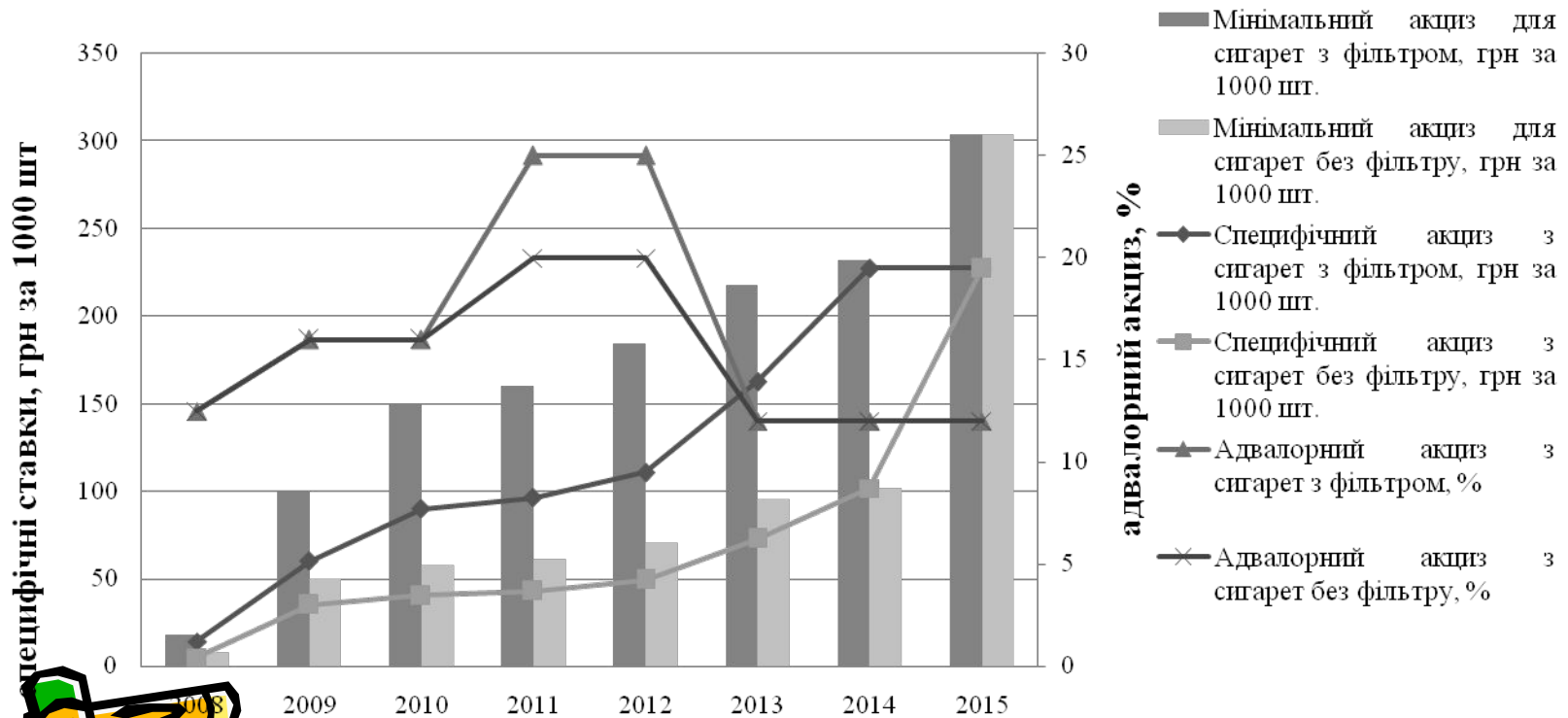
В Україні мінімальна ставка акцизу на 1000 сигарет із вересня 2014 року становить 304,11 грн. (13 євро). Тобто тютюнові акцизи в Україні варто підняти майже в 7 разів, щоб досягнути мінімального європейського рівня.

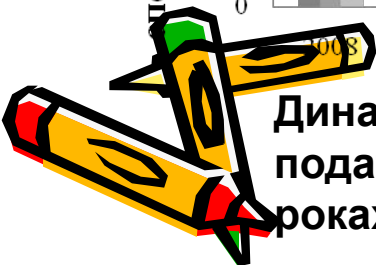
Збільшення ставок акцизного податку зумовлює зниження обсягів споживання тютюнових виробів та зменшення частки дорослого населення, що палить. Поступове до 2018р. збільшення цих ставок в Україні до рівня ЄС може дозволити врятувати від передчасної смерті від 1,0 до 1,9 млн осіб.

Крім позитивного соціального ефекту оздоровлення, зростання частки акцизного податку в структурі роздрібної ціни тютюнових виробів позитивно впливає на збільшення податкових надходжень до державного бюджету.

Таким чином, акцизний податок в умовах сучасного українського економічного середовища є ефективним фінансовим регулятором поширення тютюнопаління.

Динаміка зміни ставок акцизного податку та мінімального податкового зобов'язання для тютюнових виробів в 2008–2015 роках

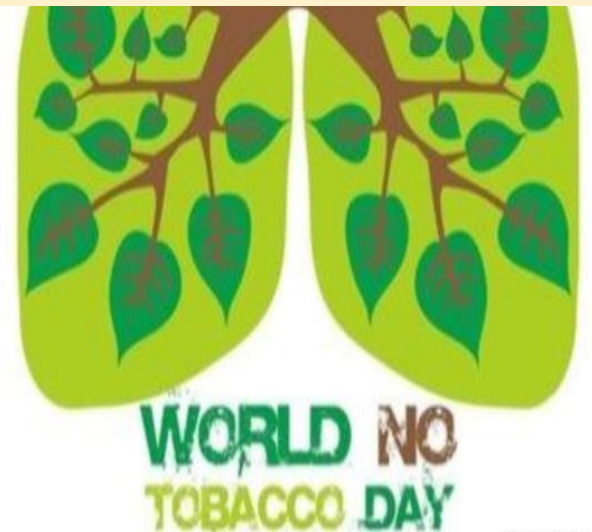
Одночасне збільшення специфічної складової акцизу та зменшення адвалорної відповідає тенденції на світовому ринку тютюнових виробів.

Це можна пояснити тим, що специфічна і адвалорна ставки акцизного податку мають різну дію на ціни, прибуток, податкові надходження, якість товару, його різноманітність, методи адміністрування і розподіл доходу.

Перевагою адвалорних ставок є забезпечення стабільних надходжень до бюджету держави з урахуванням впливу інфляції.

Специфічні ставки можуть бути ефективнішими за адвалорні за умови наявності значних цінових коливань (при зниженні цін). Крім того, специфічні ставки не створюють стимулів до зниження якості продукції. Навпаки, застосовуючи адвалорні ставки, платник може зменшувати податкові зобов'язання, змінюючи структуру виробництва у бік збільшення пропозиції низькоякісних і відповідно, дешевших товарів. Нарешті, **специфічні ставки** доцільно застосовувати, якщо метою акцизного оподаткування держава

визначає зниження рівня споживання окремих товарів, а також здійснення компенсації негативних зовнішніх ефектів.

Звільнення від сплати акцизного податку та операції, які не є об'єктом оподаткування, умовно можна поділити на наступні групи:

1) звільнення, які надаються у контексті дипломатичних чи консульських відносин та на виконання норм міжнародних угод:

- ввезення підакцизних товарів на територію України, призначених для офіційного (службового) користування дипломатичними представництвами іноземних держав, консульськими установами іноземних держав та для особистого використання їх членами виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави;
- ввезення на митну територію України підакцизних товарів (продукції) (крім алкогольних напоїв і тютюнових виробів) як міжнародної технічної допомоги, яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або як гуманітарної допомоги, наданої згідно з нормами Закону України «Про гуманітарну допомогу»

Звільнення від сплати акцизного податку

2) *технічні звільнення, оскільки підакцизні товари ввозяться на територію внутрішнього ринку у невеликій кількості та не в комерційних цілях, або безоплатно передаються для знищення:*

- ввезення фізичними особами на митну територію України підакцизних товарів (продукції) в обсягах, що не перевищують норм безмитного ввезення;
- ввезення акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на виробництво тютюнових виробів, еталонних (моніторингових) чи тестових зразків тютюнових виробів (не призначених для продажу в роздріб) для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну);
- безоплатної передачі для знищення підакцизних товарів (продукції), конфіскованих за рішенням суду та таких, що перейшли у власність держави внаслідок відмови власника, якщо вони не підлягають реалізації (продажу) в установленому законодавством порядку

Звільнення від сплати акцизного податку

3) Звільнення експортних операцій, продаж підакцизних товарів, що прирівнюється до експорту та розміщення підакцизних товарів (продукції) у економічних митних режимах:

- експорт підакцизних товарів платником податку (якщо їх вивезення (експортування) засвідчене належно оформленою митною декларацією);
- ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів (продукції), у яких виявлено недоліки, що перешкоджають реалізації цих товарів на митній території країни імпортера, для їх повернення експортеру (без подальшої реалізації на митній території України);
- реалізації безпосередньо вітчизняними виробниками алкогольних напоїв і тютюнових виробів магазинам безмитної торгівлі;
- ввезення підакцизних товарів (продукції) з-за меж митної території України на митну територію України, якщо при цьому згідно із законом не справляється ПДВ у зв'язку з розміщенням товарів (продукції) у митних режимах: *реімпорту, транзиту, тимчасового ввезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, знищення або руйнування, відмови на користь держави.*

Звільнення від сплати акцизного податку

4) звільнення соціального характеру, які спрямовані на стимулювання певних галузей виробництва та надання додаткових можливостей споживачам та виробникам підакцизної продукції:

- реалізації легкових автомобілів для інвалідів, у тому числі дітей-інвалідів, оплата вартості яких здійснюється за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, а також легкових автомобілів спеціального призначення (швидка медична допомога, рятувальної справи, пожежної і техногенної безпеки);
- реалізації підакцизних товарів (продукції), крім нафтопродуктів, вироблених на митній території України, що використовуються як сировина для виробництва підакцизних товарів (продукції);
- імпорт підакцизних товарів (продукції), що використовуються як сировина для виробництва підакцизних товарів (продукції), за умови подальшого виготовлення з такої сировини готової продукції на митній території України, з якої сплачується АП, або реалізації такої продукції (підакцизних товарів) на експорт, та пред'явлення контролюючому органу ліцензії на право виробництва (крім виробництва нафтопродуктів);
- ввезення на митну територію України тютюнової сировини тютюново-ферментаційними заводами, які здійснюють реалізацію ферментованої тютюнової сировини виробникам тютюнових виробів або на експорт, та реалізація ферментованої тютюнової сировини тютюново-ферментаційними заводами виробникам тютюнових виробів;
- реалізації скрапленого газу на спеціаліз. аукціонах для потреб населення у порядку, встановленому КМУ;
- реалізації електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та з відновлюваних джерел енергії.

СТРОКИ СПЛАТИ ТА ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ ДО БЮДЖЕТУ

ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ виникають

За товарами виготовленими в Україні

На дату їх реалізації виробником (тобто відвантаження за договорами, що передбачають перехід права власності

За імпортованими товарами

Дата подання митному органу митної декларації

За алкогольними напоями та товарами на які встановлено ставку 0 грн за 1 л 100% спирту або 0 євро за 1000 кг нафтопродуктів

На дату погашення податкового векселя

ДЕКЛАРАЦІЯ З АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Податок з товарів (продукції), на які встановлені **ставки акцизного податку в іноземній валюті**, сплачується у **національній валюті** і розраховується за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України, що діє на перший день кварталу, в якому здійснюється реалізація товару (продукції), і залишається незмінним протягом кварталу.

Відповідно, податок із підакцизних товарів (продукції), **що ввозяться на митну територію України**, обчислюється у **національній валюті** за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на дату подання митному органу митної декларації до митного оформлення.

Платники акцизного податку **самостійно обчислюють суму податкового зобов'язання** та подають **щомісяця не пізніше 20 числа** наступного періоду органу ДФС за місцем реєстрації **Декларацію акцизного податку** за встановленою формою.

СТРОКИ СПЛАТИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Виробники підакцизних товарів та суб'єкти господарювання роздрібної торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів

протягом **10 календарних днів**, наступних за останнім днем подачі податкової декларації за місячний податковий період

Виробники алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований

протягом **90 календарних днів** від дня отримання спирту етилового при придбанні марок акцизного податку

Підприємства, які виробляють вина виноградні з доданням спирту та міцні, вермути, інші зброджені напої з доданням спирту

Власники готової продукції, виробленої з давальницької сировини

не пізніше дати відвантаження йому, або за його дорученням іншій особі, готової продукції

Імпортери товарів на митну територію України

до або в день подання митної декларації

Імпортери маркованої підакцизної продукції

під час придбання марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації

Імпортери вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль

при зверненні до органів внутрішніх справ України для реєстрації або перереєстрації переобладнаного вантажного транспортного засобу у легковий автомобіль

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

Законодавством з оподаткування акцизним податком запроваджено механізм направлений на забезпечення своєчасного та в повному обсязі надходження акцизного податку у разі

отримання спирту для виробництва підакцизної продукції шляхом видачі суб'єктом господарювання до отримання спирту **податкового векселя** (податкової розписки), авальованого банком.

Контроль за виробництвом і обігом спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів встановлено Законом України від 19.12.1995 р. № 481/95-ВР **«Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового,**

ПОДАТКОВИЙ ВЕКСЕЛЬ

ПРОСТИЙ ВЕКСЕЛЬ № 44258528952534

гривень 6000
валюта сума цифрами

м. Полтава 15.07.2012 р.
місце складання дата складання

ТОВ «Бранд» Код 45363842
02 жовтня 2012 р. ми заплатимо проти цього простого векселя наказу

ДПІ у м. Полтаві код 21049714
найменування того, кому або за наказом кого платіж повинен бути здійснений

гривень п'ять тисяч
валюта сума словами

Підлягає сплаті в м. Полтаві
місце платежу

ГУДКСУ у Полтавській області
найменування банківської установи

Код 37965850 МФО 831019 п/р 31512970700002

Директор Іванов І. І.
підпис

Головний бухгалтер Петров П. П.
підпис

ПЕЧАТКА

м. Полтава, вул. Леніна, 11/15
підпис і точна адреса векселедавця

Рис. 1. Приклад заповнення податкового векселя

Як аваліст за ТОВ «Бранд» Код 45363842

Директор АБ «Сірк» Сідоров О. О.
підпис

Головний бухгалтер АБ «Сірк» Глушков В. В.
підпис

05.07.2012 р. ПЕЧАТКА

Рис. 2. Приклад оформлення банком авалю зі зворотної сторони векселя

Суб'єкт господарювання зобов'язаний сплатити акцизний податок або подати органу ДФС за своїм місцезнаходженням до отримання з **акцизного складу** спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на алкогольні напої (крім виноматеріалів), **ПОДАТКОВИЙ ВЕКСЕЛЬ**, який є забезпеченням виконання зобов'язання такого платника у строк до **90 КАЛЕНДАРНИХ ДНІВ**, починаючи з дня видачі податкового векселя, сплатити суму податку, розраховану за ставками для цієї продукції.

Під час отримання спирту етилового неденатурованого підприємство-векселедавець за участю представника ДФС на акцизному складі складає акт про фактично отриману кількість спирту та розрахунок акцизного податку виходячи з фактично отриманої кількості спирту. Цей акт є коригуванням вже сплаченої суми акцизного

КОРИГУВАННЯ СУМИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Скоригована сума акцизного податку в податковому векселі сплачується частково у разі придбання **марок акцизного податку** в період дії такого векселя.

Податковий вексель **вважається погашеним** векселедавцем у разі сплати суми акцизного податку в повному обсязі та в зазначений у податковому векселі строк. Сума акцизного податку, на яку погашається вексель, визначається з урахуванням сум коригувань за наступною формулою:

Скоригована сума акцизного податку

=

Акцизний податок за податковим векселем

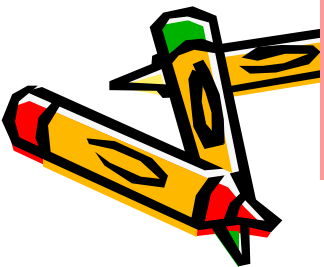
-

Акцизний податок за фактично отриману кількість спирту

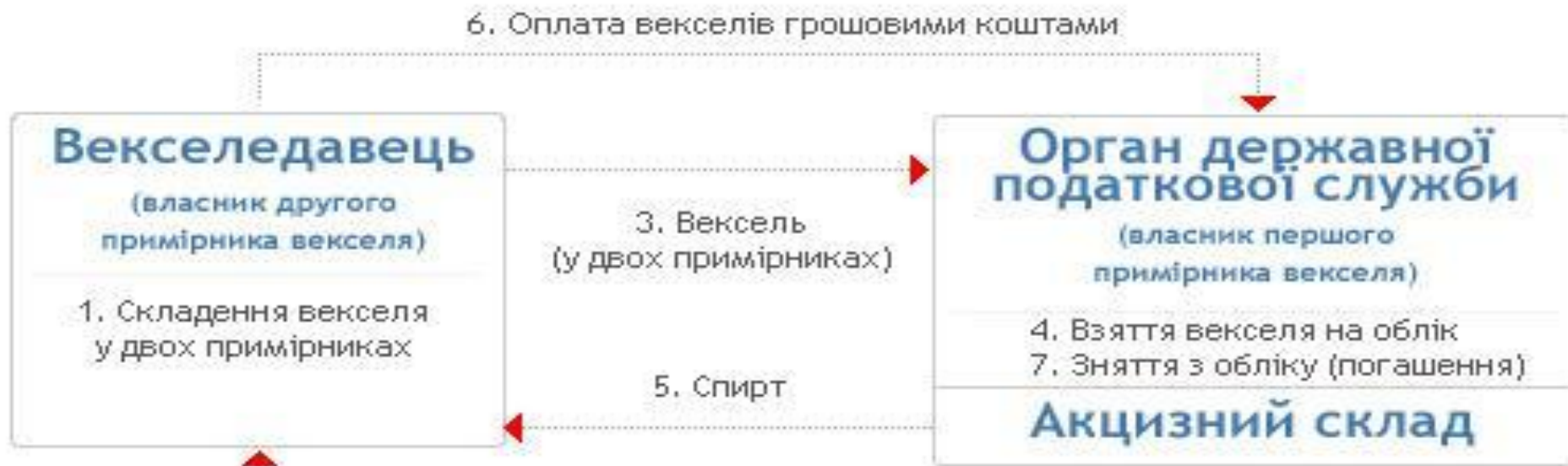
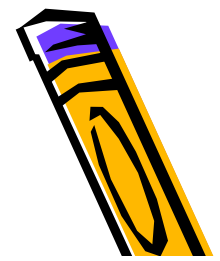
-

АП за фактично втрачений спирт при зберіганні та виробництві готової продукції в межах норм

Примітка! Інструкції про порядок застосування Норм втрат спирту етилового і готової продукції в лікєро-горілчаному виробництві, затверджена наказом Комітету України з монополії на виробництво та обіг спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів 13.03.2000 р. № 25

Схема розрахунків з використанням податкового векселя в разі реалізації лікєро-горілочаної продукції на митній території України

2. АВАЛЬ

АКЦИЗНИЙ СКЛАД - це спеціально обладнані приміщення на обмеженій території, розташовані на митній території України, де під контролем постійних представників органу ДФС розпорядник акцизного складу провадить свою господарську діяльність шляхом вироблення, оброблення (перероблення), змішування, розливу, пакування, фасування, зберігання, одержання чи видачі спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів.

Схема розрахунків з використанням податкового векселя в разі відвантаження лікєро-горілочаної продукції на експорт

Протест податкового векселя?

У разі якщо податковий вексель не погашається у визначений строк, векселедержатель вчиняє протест такого векселя у неплатежі згідно із законодавством та звертається протягом **одного робочого дня** з дати вчинення протесту до банку, який здійснив аваль цього векселя, з **опротестованим векселем**. Банк-аваліст зобов'язаний **не пізніше операційного дня**, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим векселем, переказати суму, зазначену в цьому векселі, векселедержателю.

Забороняється часткове погашення податкового векселя після закінчення строку, на який він виданий.

Також, **заборонено** отримання спирту під податковий вексель, у разі, коли попередній вексель даного суб'єкта господарювання, по якому настав строк сплати, не погашений повністю.

Дякую за увагу!

